

RAPORT. KORNEL NOCOŃ

DATA WIZYTY:

9 grudnia 2024 roku

PEŁNA NAZWA INSTYTUCJI:

POLIN Muzeum Historii Żydów Polskich / POLIN Museum of the History of Polish Jews

LOKALIZACJA:

ul. Mordechaja Anielewicza 6, 00-157 Warszawa

ROK ZAŁOŻENIA:

2005

FINANSOWANIE PLACÓWKI:

współprowadzone

WYSTAWA STAŁA:

Wystawa stała nazywa się "1000 lat historii Żydów polskich".
Została otwarta 28 października 2014 roku.

Wystawa stała prezentowana w Muzeum Historii Żydów Polskich składa się z dziewięciu części. Omówię każdą z nich w oparciu o urządzenia interaktywne, multimedia i analogowe rozwiązania zastosowane w przekazywaniu treści. Każda część ekspozycji wyróżnia się odmienną architekturą oraz różnorodnym obszarem tematycznym skupionym na losach i kulturze polskich Żydów. Ścieżka zwiedzania została zaplanowana w porządku chronologicznym, od 960 roku do współczesności. Każda przestrzeń została zróżnicowana pod względem wizualnym oraz zastosowaną techniką przekazu. Pod względem multimedialnym, **najczęściej miałem do czynienia z ekranami dotykowymi z wgraną aplikacją**. Programy różniły się od siebie oprawą graficzną i możliwościami interakcji. Czasem proponowały udział w quizie, grze interaktywnej albo ćwiczeniu zręcznościowym, najczęściej przekazywały encyklopedyczną wiedzę, tłumaczyły pojęcia albo zagadnienia z obszaru kultury żydowskiej i judaizmu. Niemal każdy z ponad stu ekranów i sprzętów multimedialnych (telewizorów, monitorów, projektorów) działał poprawnie. Na szczególne wrażenie zasługują analogowe rozwiązania - ich różnorodność oraz kreatywność w sposobie skonstruowania i wpisania w aranżację przestrzeni wystawienniczej.

W cenę biletu (45 zł bilet normalny na wystawę stałą i czasową) został wliczony koszt eksploatacji **audioprzewodnika**. Urządzenie jest niezbędne do wartościowego zwiedzenia POLIN-u. Poszczególne części wystawy nie mają plansz przybliżających ogólne konteksty prezentowanych ram czasowych z historii polskich Żydów. Informacje w multimedialnych, teksty na fototapetach itp. zostały wypełnione bardzo szczegółową wiedzą. Próg wejścia w merytoryczną zawartość wystawy jest wysoki dla laika. Audioprzewodniki mogą mu pomóc. Dostępne są w licznych wersjach językowych.

Dodatkowo POLIN oferuje cztery tematyczne **ścieżki zwiedzania możliwe do pobrania na tablet lub smartfona**: “Żydowskie kobiety”, “Tysiąc lat w godzinę”, “Życie religijne”, “Śladami jidysz”. Więcej informacji jest dostępnych na stronie internetowej w jęz. polskim i angielskim: <https://wirtualnyspacer.polin.pl/>

Siedziba Muzeum Historii Polskich Żydów wyróżnia się architekturą spośród innych placówek muzealnych w Polsce.

Część I: “Las”

Pierwsza część wystawy stałej miała charakter immersyjny i kontemplacyjny. Tworzyła wrażenie wejścia w głąb strumienia czasu. Drzewa, ujęcia lasu zostały wyświetlone na kilku ekranach wielkoformatowych. Obraz był rzutowany z góry przez **projektory laserowe**. Obok drzew wyświetlały się fragmenty Tory. W warstwie audialnej zwiedzający mogli usłyszeć delikatne odgłosy natury i lektora, który czytał wersy świętego Pisma Żydów. Przestrzeń nawiązywała do legendy o pierwszych Żydach na ziemiach polskich i genezie słowa “Polin”.

Wrażenie głębi generowały lustra, odbijające światło ekranów:

Osobna ścieżka zwiedzania została zaplanowana dla dzieci, które mogły szukać na wystawie specjalnych przycisków, skanować je przy pomocy **audioprzewodnika** oraz grać w gry / odpowiadać na pytania / rozwiązywać zagadki wyświetlone na ekranie.

Część II: “Pierwsze spotkania (960-1500)”

Pierwszym wartym wspomnienia urządzeniem był **ekran dotykowy**, oferujący możliwość wyrobienia cyfrowej, spersonalizowanej monety (patrz: “Wideo_01”). Zwiedzający mógł spersonalizować obrys, herb i napisać swoje imię w alfabecie hebrajskim. Ekran był okrągły. Imitował kształt monet.

Każde **urządzenie interaktywne zostało opatrzone krótkim, komunikatywnym opisem**, tłumaczącym zasady działania i temat poszczególnych aplikacji. Dodatkowo każde multimedia były dostępne w dwóch językach: polskim i angielskim.

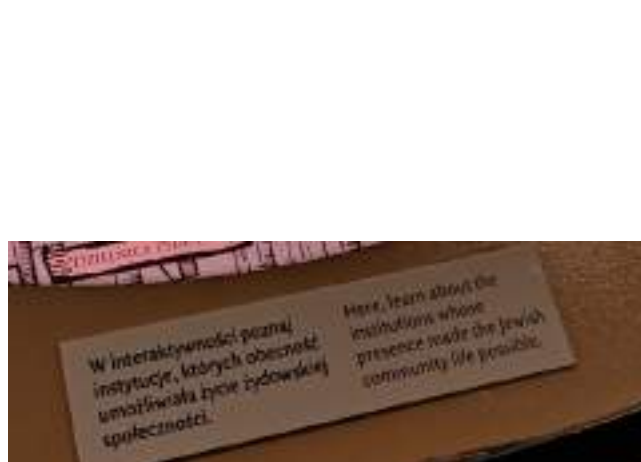
Przykład stanowiska interaktywnego nr 1:

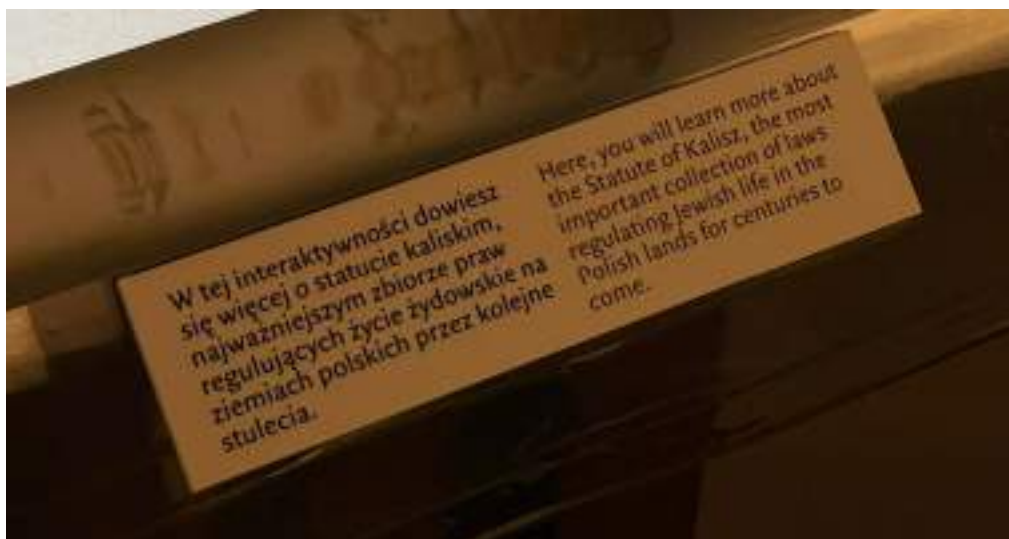
Sprawdź szlaki handlowe,
którymi poruszali się
żydowscy kupcy.

Check out the trade
routes frequented
by Jewish merchants.

Przykład stanowiska interaktywnego nr 2:

Przykład stanowiska interaktywnego nr 3:

Zwłaszcza pierwszy przykład wskazuje na umieszczenie nowych technologii w unikatowych aranżacjach, które nawiązywały m.in. do średniowiecznych stojaków na książki. W scenografię wystawy zostały również wpisane **ekrany tradycyjne i monitory**:

Kuratorzy wystawy wielokrotnie sięgali po **mapping**. Metoda niosła za sobą walory estetyczne oraz dopełniała tekst umieszczony na planszach. W niektórych przypadkach mapping został dopełniony efektami dźwiękowymi np. głosem lektora (patrz: "Wideo_02").

Głośniki z indywidualną ścieżką dźwiękową znajdowały się w każdej części wystawy stałej "1000 lat historii Żydów polskich".

W tej części **analogowe rozwiązania** aranżacyjne zostały zaplanowane jako forma przekazywania treści **w formie tekstu prostego** lub skierowanego do najmłodszych. Najważniejsze informacje dotyczące poszczególnych segmentów wystawy stałej w Muzeum Historii Żydów Polskich zostały podane na wstępie do sekcji w konwencji krótkiej, prostokątnej książeczki (również wpisanej w założenia aranżacyjne wystawy):

Rozwiązanie tego typu będzie wracało w kolejnych częściach wystawy stałej:

Z kolei osoby niewidzące lub słabowidzące mogły zapoznać się z najważniejszymi obiektami dla poszczególnych części wystawy na wejściu. Były im udostępniane krótkie foldery z **tyflografikami** wykonanymi z cienkiego plastiku, zawierające opisy eksponatów w alfabecie Braille'a:

Część III: "Paradisus Iudaeorum (1569-1648)"

Centralnym punktem tej części wystawy był **interaktywny model Krakowa**, który akurat nie działał - podświetlał wyłącznie jeden fragment makiety, nie reagował na aplikację (patrz: "Wideo nr 3"). Duże wrażenie robiły również **stanowiska interaktywne** o studiach nad Torą, które dokładnie wyjaśniały Pięcioksiąg. **Aplikacja** była wyjątkowo złożona w systemie linkowania do kolejnych podstron. Miała również wgrany **quiz** podsumowujący wiedzę zdobytą w tym miejscu (patrz: "Wideo_99"). Na cztery stanowiska interaktywne przypadało jedno analogowe, znów dedykowane młodszym zwiedzającym. Na uwagę zasługuje też fenomenalna aranżacja przestrzeni:

Każde kolejne **stanowisko interaktywne** różniło się od siebie sposobem aranżacji oraz zawartością. Z drugiej strony większość z nich eksploatowała dotykowe właściwości multimedialnych. Zwiedzający poruszali się po interfejsach (interesujących pod względem graficznym), klikając w kolejne obszary aplikacji. Tak pozyskiwali informacje, mogli zobaczyć skany dokumentów lub zdjęć obiektów:

Wśród analogowych rozwiązań ekspozycyjnych znalazły się bardziej “klasyczne” metody, polegające na **obracaniu elementów aranżacyjnych** w celu uzyskania wiadomości (patrz: “Wideo_4” i “Wideo_5”). Innym środkiem przekazu były proste **układanki** (patrz: “Wideo_6”). Pomimo zamieszczenia puzzli na podwyższonym stole, ze stanowiska mogły korzystać osoby niskie:

Absolutnym rarytasem było **stanowisko drukarskie**, w którym zwiedzający mogli wykonać kopię pierwszych czcionek. Tradycyjny mechanizm był dość skomplikowany, szczególnie w porównaniu z innymi mediami na wystawie “1000 lat historii Żydów polskich”. Dlatego oprócz instrukcji do obsługi stanowiska przypisany był również opiekun ekspozycji, który dodatkowo udzielał cennych rad dotyczących kolejności wykonywanych czynności:

Część IV: "Miasteczko (1648-1772)"

Centralnym punktem tego segmentu była zasugerowana replika targu oraz wnętrz żydowskich domów, budynków sakralnych, bibliotek itd. **Stanowisko z żywnością** prezentowało w prosty, kreatywny i przystępny sposób zasady żydowskiej diety. Wystarczyło tylko podnieść skrzydło drewnianej kaczki albo przesunąć związane ryby... (patrz: "Wideo_08").

Gigantyczna **mapa Europy Środkowej i Wschodniej** zachęcała zwiedzających do wejścia w interakcję z wielkoformatowym obiektem w celu odnalezienia swojej miejscowości spośród 1100 gmin żydowskich (patrz: "Wideo_07"):

Pojawiły się również **instalacje łączące w sobie analogowy, eksploracyjny charakter z nowymi technologiami** (patrz: "Wideo_09"). Przede wszystkim jednak tradycyjne formy aktywizowania zwiedzających sprowadzały się do świetnie wykonanych **systemów szuflad, kłapek** itp. (patrz: "Wideo_10", "Wideo_11" i "Wideo_12") oraz konwencjonalnych ekranów dotykowych z estetyczną aplikacją (patrz: "Wideo_13").

Gratkę stanowił **gra multimedialna** związana z cmentarzem żydowskim, wgrana w ekran dotykowy. Pociągając palcem cyfrową płytę macewy, mogliśmy odkryć napis na nagrobku (patrz: "Wideo_14").

Pozostałe nowe media zastosowane w tej części wystawy znów stanowiły **monitory, projekcje wielkoformatowe z rzutników** itp.

Część V: “Wyzwania nowoczesności (1772-1914)”

Na tym etapie wystawy stałej w POLIN-ie **analogowe rozwiązania** aranżacyjne zostały ukryte w każdym pomieszczeniu składającym się na część V. Zwiedzający mogli obracać **pełnometrażowe wizerunki Żydów i Żydówek** (patrz: “Wideo_16”), otwierać **okienka wycięte w scenografii** wystawy albo obracać je o 180 stopni (patrz: “Wideo_17” i “Wideo_18”). Momentami rozwiązania zastosowane na wystawie wymuszały na zwiedzającym bezpośrednią ingerencję w aranżację np. poprzez **rozsuniecie wydruków dwóch Żydów** (patrz: “Wideo_19”).

Scenografia oferowała również **stanowiska celne**, w których zwiedzający mogli wejść w rolę urzędników i Żydów ubiegających się o **pieczęć na dokumentach**. Niestety, w trakcie mojego zwiedzania, to stanowisko zostało wyłączone z użytku:

Tutaj znów **treści multimedialne** zostały dopełnione bardziej **klasycznymi środkami przekazu**:

Obok **klasycznych ekranów dotykowych** z informacjami wpisanymi w aplikację i **filmów wyświetlanych z projektorów** pojawił się wątek łódzki w **grze interaktywnej** zainstalowanej na urządzeniu dotykowym (patrz: "Wideo_20"). Zwiedzający miał za zadanie łączyć ze sobą pasujące do siebie motki z bawełną:

Część VI: “Na żydowskiej ulicy (1918-1939)”

Centralnym punktem tej części ekspozycji jest uliczka dużego miasta z okresu dwudziestolecia międzywojennego. Co ciekawe, fasady budynków nie zostały wykonane przy pomocy tradycyjnych narzędzi scenograficznych, tylko mapowane przez kilkanaście projektorów zamontowanych przy suficie:

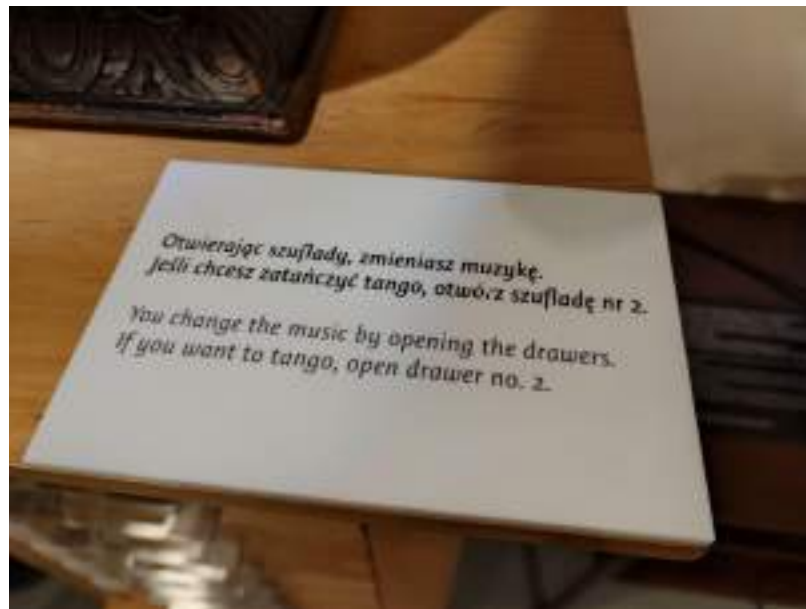

Dwie strony zabudowań zostały podzielone na zasadzie: po prawej (względem zdjęcia) - życie społeczne ludności żydowskiej; po lewej (względem zdjęcia) - uniwersalne życie społeczne w Europie dwudziestolecia międzywojennego.

W pierwszej części zostały zastosowane **analogowe rozwiązania aranżacyjne** (patrz: “Wideo_21” oraz “Wideo_22”) wymagające interakcji ze scenografią wystawy. Dodatkowo zwiedzający mogli wziąć udział w **interaktywnym psychoteście**, którego wynik przypisywał ich do któregoś z żydowskich ugrupowań politycznych:

W drugiej części o kulturze międzywojennej Europy **zwiedzający mógł nauczyć się tanecznych kroków** w rytm modnej wówczas muzyki. Jej odtwarzanie umożliwiał sprytnie wykonany **gramofon** (patrz: "Wideo_23").

Kolejnym urządzeniem z epoki umożliwiającym interakcję i pozyskanie wiadomości - tym razem fragmentów wypowiedzi - był **telefon z korbką** (patrz: "Wideo_24").

Dodatkowo przestrzeń została wyposażona w salę kinową nawiązującą do wyglądu kin z lat 20. XX wieku.

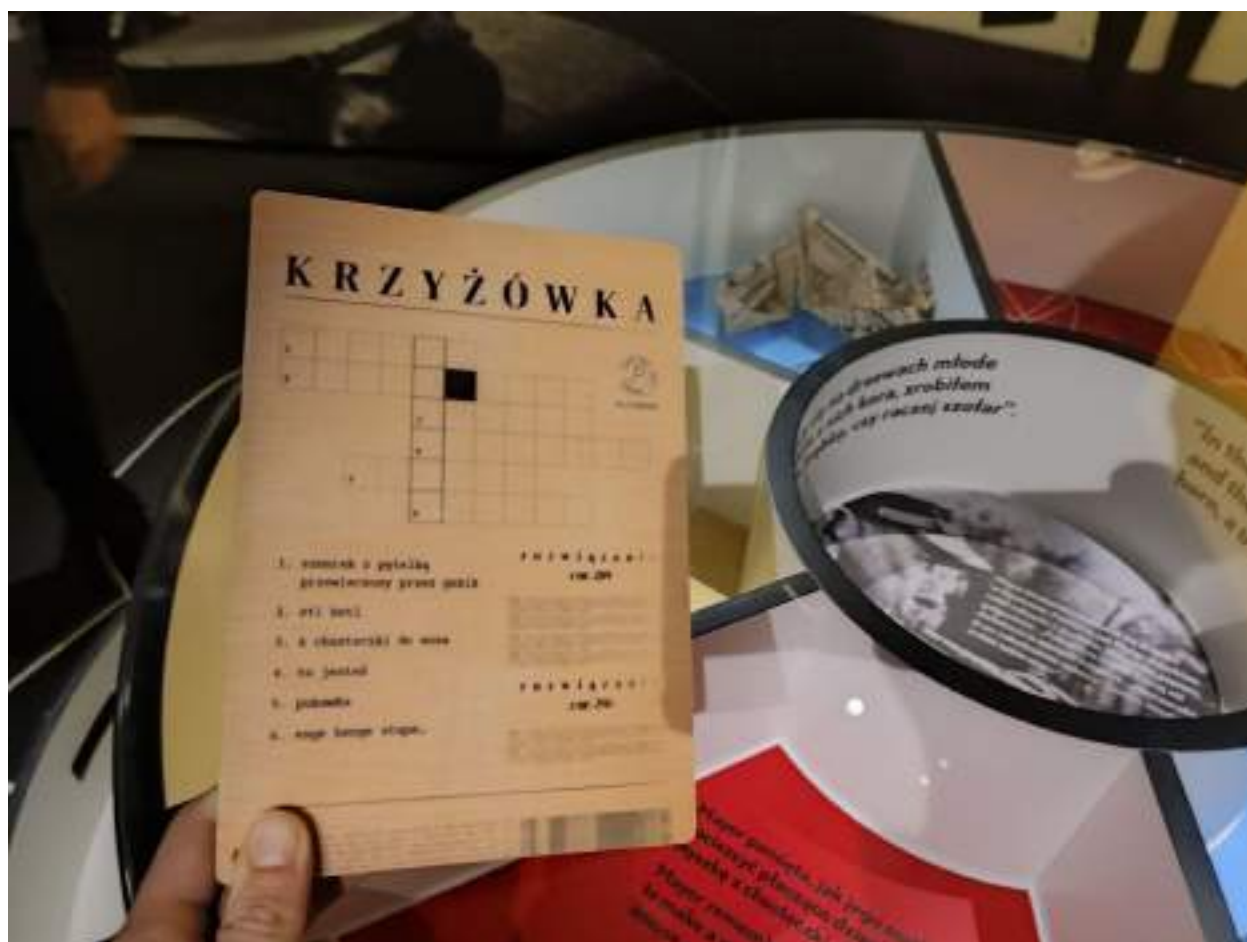
Część VII: "Zagłada (1939-1945)"

Pomieszczenie o Holocauście odróżniały się architekturą od pozostałych części wystawy stałej. Były betonowe, ciasne, złożone z ostrych kątów. Mało było multimediiów. Ścieżka zwiedzania została przeznaczona dla osób starszych. Nieprzypadkowo uczniowie szkół podstawowych do klas szóstych omijają ten fragment w trakcie oprowadzania.

Kuratorzy zastosowali przede wszystkim **analogowe rozwiązania aranżacyjne** (patrz: "Wideo_25").

Część VIII: "Powojnie (1946 do współczesności)"

Najmłodsze osoby mogły rozwiązać **krzyżówkę** opartą na wystawie prostych powojennych zabaw oraz zabawek możliwych do wykonania z prostych materiałów. Instalacja stanowiła część przestrzeni skierowanej do najmłodszych zwiedzających:

En ten tina • Sove loka vira • Sove loka toka • Elek melek bom

Arce barce gole szwarce • Ejgele fejgele chik

En ten tina • Sove loka vira • Sove loka toka • Elek melek bom

Aina cwaj deaj • Ido loka okien • Pokien penze lokien • Cigele migele pyskion • techeto arajn

Aina cwaj deaj • Ido loka okien • Pokien penze lokien • Cigele migele pyskion

Dalej zwiedzający mogli posłuchać głosów polskich Żydów żyjących w Polsce okresu powojennego. Do tego została przeznaczona specjalna przestrzeń scenograficznie nawiązująca do wnętrza tramwaju. Po naciśnięciu jednego z dwóch guzików, z głośnika kierunkowego zainstalowanego nad głową dobiegała wybrana ścieżka dźwiękowa.

Estetycznie, ogromne wrażenie robiła **ściana stworzona z telewizorów kineskopowych**. Tylko część ekranów w określonych sekwencjach odtwarzało materiały audiowizualne:

Innym elementem scenograficznym nawiązującym do technologii Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej była **słuchawka telefonu**, z której dobiegały archiwalne nagrania:

Analogowe rozwiązania dotyczyły przede wszystkim publikacji papierowych: **indeksu bibliotecznego** (zwiedzający mógł wziąć do ręki każdą kartkę), **przeglądarki na plakaty** oraz **książeczki dla dzieci z trójwymiarowymi obrazkami** (patrz: "Wideo_26").

Istniała również możliwość stoczenia **partii szachowej**:

W **salce kinowej** na końcu wystawy można było zobaczyć **wideorozmowy** z popularnymi osobami opowiadającymi o stosunku do swojej tożsamości żydowskiej:

Część IX: “Galeria Dziedzictwo”

Audiowizualna część ekspozycji możliwa do przyjmowania dużych grup. W słuchawkach po lewej stronie pomieszczenia można było usłyszeć cytaty z najważniejszych myślicieli współczesnych reprezentujących tożsamość Żydowską. Ścieżka dźwiękowa została zobrazowana za pomocą ciągu ekranów dotykowych:

Na końcu pomieszczenia znajdowała się projekcja wielkoformatowa typu **wideowall**:

WYSTAWY CZASOWE

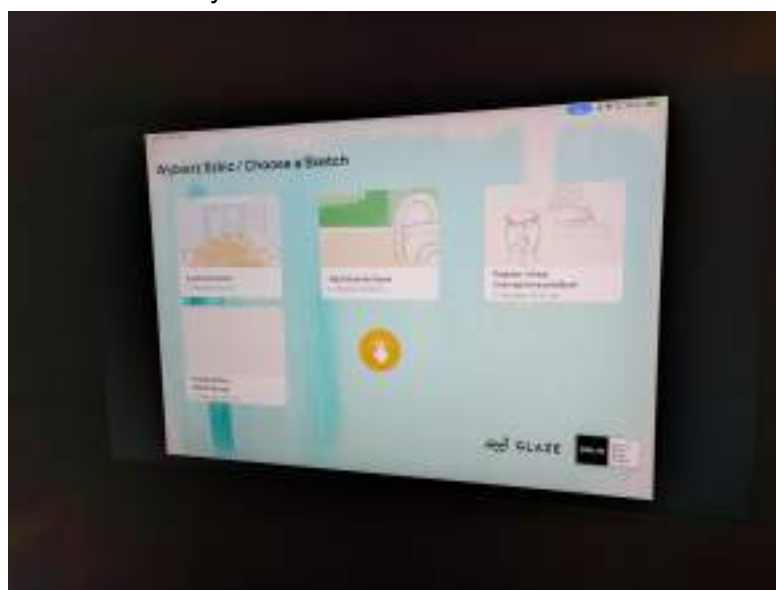
W trakcie wizyty miałem okazję zwiedzić wystawę czasową **“(po)Żydowskie... Sztetl Opatów oczami Majera Kirszenblata”**. Pierwsze pomieszczenie, duża hala wystawiennicza, stanowiła główny punkt ekspozycji. Obrazy tytułowego malarza posłużyły kuratorom za punkt wyjścia do debaty nad spuścizną żydowskiej kultury w architekturze i kulturze Polski. Ekspozycja składała się z obrazów zawieszonych na ściankach działowych, drewnianych balach oraz stałych elementach architektury POLIN. W gablotach zostały umieszczone obiekty związane z żydowską społecznością mieszkającą na terenie Opatowa i okolic. Obok prac malarskich i przedmiotów zaprezentowanych w klasycznym kluczu wystawienniczym pojawiły się nowe technologie: **głosy w słuchawce** analizujące dorobek Kirszenblata, wspominające życie w Opatowie i okolicach:

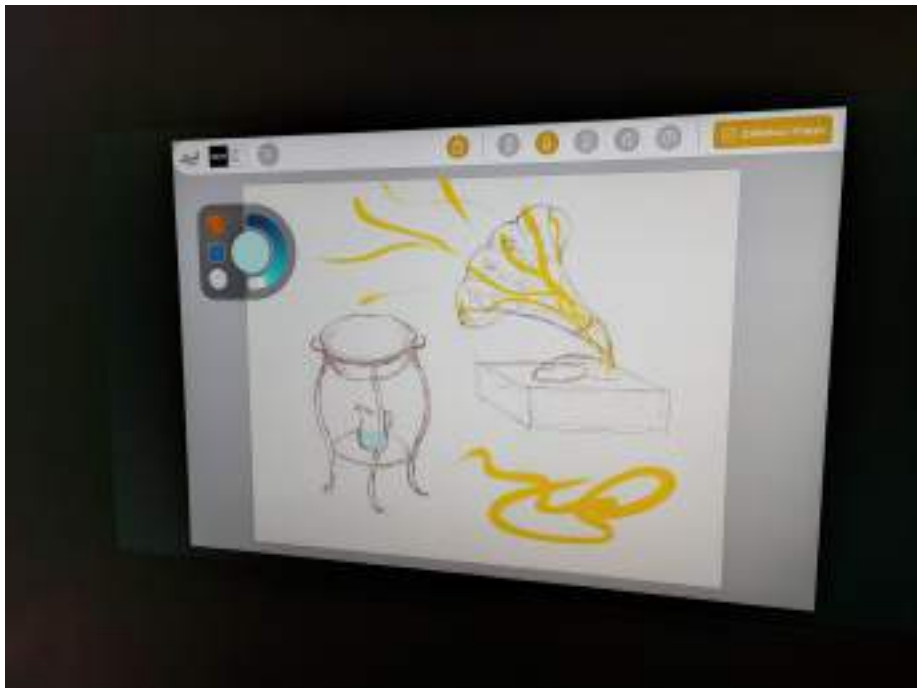
Obudowy na **tablety** zostały wpisane w drewnianą estetykę wystawy. Zwiedzający mogli przeczytać treść dokumentów na urządzeniach multimedialnych, przybliżyć i oddalać plik:

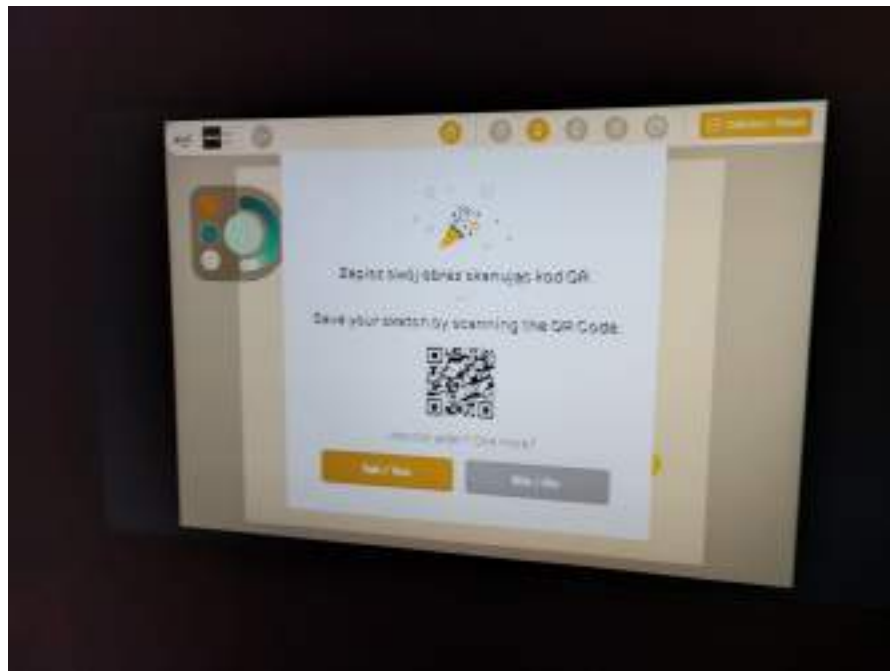
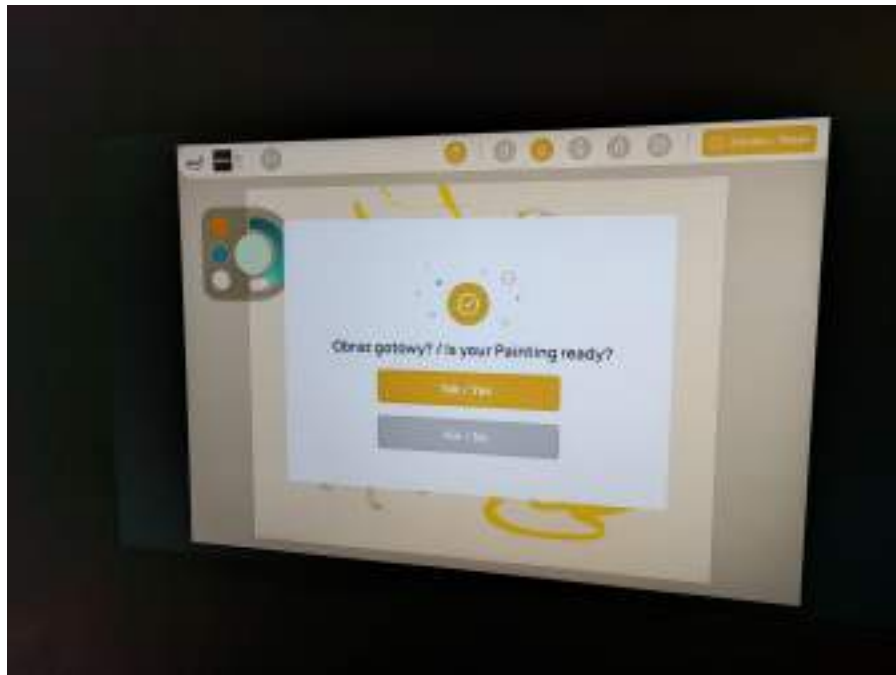

Z kolei **stanowisko multimedialne** zachęcało do skorzystania z umiejętności plastycznych. Na czterech planszach z konturami pomieszczeń zwiedzający mógł namalować swój rodzinny dom i inne miejsca wydobyte z odmętów wspomnień. Stanowisko składało się z trzech połączonych fragmentów: **ekranu dotykowego, rysika do malowania oraz wielkoformatowego monitora**, który wyświetlał efekt naszej pracy. Zapisanie gotowej pracy plastycznej odbywało się poprzez **kod QR** zastosowany po raz pierwszy w tym miejscu, w trakcie zwiedzania Muzeum Historii Żydów Polskich:

Dla najmłodszych został zaplanowany analogowy kącik, w którym znajdowała się **układanka**, **kostka muzyczna** i inne:

Drugie pomieszczenie w ramach wystawy czasowej znajdowało się na 1. piętrze Muzeum Historii Żydów Polskich. Dla odmiany stanowiło mały i ciasny pokójk urządony w czarnych barwach. Jedynym elementem multimedialnym był **telewizor reklamujący katalog** wystawy czasowej oraz **telewizor** po przeciwnej stronie pomieszczenia z **krótkim filmem biograficznym** o Majerze Kirszenblacie.

Termin: 17 maja 2024 - 16 grudnia 2024 roku.

Więcej: <https://www.polin.pl/pl/pozydowskie-sztetl-opatow-oczami-majera-kirszenblata>

Archiwum wystaw czasowych do trzech lat wstecz:

- “**Tu Muranów!**” (26 czerwca 2020 - 14 marca 2021) - wystawa o dzielnicy Warszawy. Więcej: <https://www.polin.pl/pl/tu-muranow>

- **“Wilhelm Sasnal: Taki pejzaż”** (17 czerwca 2021 - 10 stycznia 2022) - wystawa monograficzna polskiego artysty. Więcej: <https://www.polin.pl/pl/wilhelm-sasnal>
- **“Od kuchni. Żydowska kultura kulinarna”** (11 marca 2022 - 12 grudnia 2022) - wystawa o żydowskiej kuchni w różnych zakątkach świata. Więcej: <https://www.polin.pl/pl/od-kuchni-zydowska-kultura-kulinarna>
- **“Wokół nas morze ognia”** (18 kwietnia 2023 - 8 stycznia 2024) - wystawa o powstaniu w getcie żydowskim. Więcej: <https://www.polin.pl/pl/wystawa-wokol-nas-morze-ognia>
- **“Hel Enri: Bio-Faktura”** (28 czerwca 2024 - 16 września 2024) - wystawa obrazów malarki. Więcej: <https://www.polin.pl/pl/wydarzenie/bio-faktura-wystawa-malarstwa-hel-enri>

WYSTAWY WIRTUALNE:

Wystawy wirtualne są dostępne bezpłatnie na stronie internetowej Muzeum Historii Polskich Żydów:

- **“Od kuchni online”** - dostęp: <https://whatscooking.art/>
- **“Sprawiedliwi bez granic”** - błędne przekierowanie ze strony POLIN: <https://wystawy.sprawiedliwi.org.pl/>
- **“Warszawa. Warsze”** - wirtualny spacer po wystawie i holu Muzeum zbudowany na silniku Google Maps, dostęp: https://artsandculture.google.com/streetview/the-museum-of-the-history-of-polish-jews-jewish-museum-warsaw-temporary-exhibit/FQHR7uH1_TOW9w?sv_lng=20.993295100774247&sv_lat=52.24948424812122&sv_h=282.26210337031273&sv_p=-24.52581903870339&sv_pid=-Txz0cy_n8ZaEwTlmyuibzQ&sv_z=1.1102230246251565e-16
- **“Polscy artyści z pomocą Żydom”, “Dom pod zwariowaną gwiazdą”, “Kochanej Mamósi na pamiątkę”** oraz **“Dobry adres”** - każdorazowo: “strona nie została znaleziona”. Przekierowanie na adres: <https://wystawy.sprawiedliwi.org.pl/wystawa-artysci/>

OFERTA EDUKACYJNA 2024/2025

W przestrzeni wystawy stałej **nie było druków edukacyjnych**. Specjalne zadania drukowane na tradycyjnych kartach pracy dostają wyłącznie uczestnicy warsztatów.

Pozytywnie zaskoczyły mnie **broszury z ofertą edukacyjną** dostępne za darmo w przestrzeni wystawienniczej. Zostały podzielone na grupy wiekowe: "Przedszkola", "Szkoła podstawowa. Klasy 1-3", "Szkoła podstawowa. Klasy 4-6", "Szkoła podstawowa. Klasy 7-8", "Szkoły ponadpodstawowe".

1. Przedszkola

Warsztaty edukacyjne dla dzieci w wieku przedszkolnym odbywają się w przestrzeni edukacji rodzinnej "U króla Maciusia" (przebywa się w obuwii zmiennym lub w skarpetkach) oraz na wystawie stałej "1000 lat historii Żydów polskich".

Warsztaty stacjonarne:

- "Sekrety książek" (nowość)
- "Zapomniane zawody" (nowość)
- "Raz, dwa, trzy - zwierza tropisz Ty!"
- "Urodziny drzew"
- "Tradycja od kuchni"
- "Ene, due, rabe... Dawne gry podwórkowe"
- "Warszawa sprzed stu lat"
- "Mali badacze"
- "W państwie króla Maciusia"

Do każdego warsztatów stacjonarnych są wydawane karty pracy dla uczestników. Uczestnicy sięgają po analogowe narzędzia: lalki, pędzle z farbą, kolorowanki. Edukatorzy unikają korzystania z nowych mediów i technologii.

Multimedia odnoszą się wyłącznie do urządzeń zainstalowanych na wystawie stałej. Dzieci muszą np. znaleźć informację na ekranie dotykowym i uzupełnić ją w papierowej karcie pracy.

Warsztaty online z wykorzystaniem platformy Zoom:

- "Wędrując po POLIN" - Dzieci mogą pracować wspólnie w przedszkolu lub na swoich komputerach w domach.

Więcej: <https://www.polin.pl/pl/przedszkole#001>

2. Szkoła podstawowa. Klasy 1-3

Warsztaty dla uczniów szkół podstawowych odbywają się w **Centrum Edukacyjnym** (zespół czterech sal edukacyjnych i części wspólnej, czyli znajdującego się bezpośrednio przy salach foyer) oraz wystawie stałej i czasowej (w terminie otwarcia). Centrum Edukacyjne znajduje się na terenie siedziby Muzeum Historii Żydów Polskich. **Każda sala została wyposażona w: komputer, nagłośnienie, rzutnik, flipchart, krzesła (33), płyn do dezynfekcji. W sali edukacyjnej nr 2 jest zainstalowana pętla indukcyjna, a sala edukacyjna nr 4 wyposażona jest w dziesięć stanowisk komputerowych.**

Więcej: <https://polin.pl/pl/aktualnosci/2021/07/08/centrum-edukacyjne>

W trakcie warsztatów odbywających się w przestrzeni wystawienniczej uczestnicy mogli skorzystać m.in. z **estetycznych szkielek powiększających**. Dodatkowo zajęcia oferowały udział w rozmaitych ćwiczeniach i zabawach.

Warsztaty edukacyjne:

- "Świat małego Majera" (tylko w czasie otwarcia wystawy czasowej);
- "Nie bądź obojętny"
- "Zapomniane zawody"
- "Jak pięknie się różnić?"
- "Dawno temu w miasteczku"
- "Gry i zabawy z dawnego podwórka"
- "Dzieci i ryby głosu nie mają? O prawach dziecka i Januszu Korczaku"

Spacery miejskie:

- "Z Tuwimem po Warszawie" - dystans ok. 2 km. Gry, zabawy, zagadki, zdjęcia archiwalne Warszawy.

Oprowadzania po wystawie:

(reklamowane hasłem: "Wciągająca opowieść przewodnika, aktywizujące zadania, multimedia, emocje i zabawa)

"Legendy i opowieści żydowskie"

"Szlakiem kultury i tradycji"

3. Szkoła podstawowa. Klasy 4-6

Warsztaty dla uczniów szkół podstawowych odbywają się w **Centrum Edukacyjnym** oraz wystawie stałej i czasowej (w terminie otwarcia).

Warsztaty edukacyjne:

- "Wielokulturowe miasteczko" (tylko w czasie otwarcia wystawy czasowej);
- "Nie bądź obojętny" (również klasy 1-3)
- "Spotkanie z kulturą żydowską"
- "Jak pięknie się różnić?" (również klasy 1-3)
- "Gry i zabawy z dawnego podwórka" (również klasy 1-3)

- “Dzieci i ryby głosu nie mają? O prawach dziecka i Januszu Korczaku” (również klasy 1-3)
- “Tradycje od kuchni”

Spacerów miejskie i Orowadzania po wystawie - jak w przypadku klas 1-3.

4. Szkoły podstawowe. Klasy 7-8

Warsztaty dla uczniów szkół podstawowych (klasy 7-8) odbywają się w **Centrum Edukacyjnym** oraz na wystawie stałej.

Warsztaty edukacyjne:

- “Nie bądź obojętny” (również klasy 1-6)
- “Spotkanie z kulturą żydowską”
- “Jak pięknie się różnić?” (również klasy 1-6)
- “Niebezpieczeństwo stereotypów”
- “Dylematy młodych”
- “Warsztaty antydyskryminacyjne” (z wykorzystaniem dramy, pracy z filmem, zadań na wystawie)

Spacerów miejskie:

- “Żydowskie miejsca w Warszawie”
- “Biografia getta”
- “Śladami Wilczyńskiej i Korczaka”

Na trasie spacerów znajdują się wzniesienia oraz schody.

Orowadzania po wystawie stałej i czasowej:

- “Podróż przez POLIN”
- “Szlakiem kultury i tradycji” (również klasy 1-6)
- “Trudny wiek dwudziesty”
- “Miasteczko Opatów” (tylko do końca wystawy czasowej, 16 grudnia 2024)

5. Szkoły ponadpodstawowe

Warsztaty edukacyjne:

- “Nie bądź obojętny” (również szkoła podstawowa, klasy 1-8)
- “Spotkanie z kulturą żydowską” (również szkoła podstawowa, klasy 7-8)
- “Jak pięknie się różnić?” (również szkoła podstawowa, klasy 1-8)
- “Mechanizmy propagandy” z wykorzystaniem fragmentów filmów i materiałów graficznych
- “Dziedzictwo, które inspiruje”

- “Warsztaty antydyskryminacyjne” (z wykorzystaniem dramy, pracy z filmem, zadań na wystawie; również szkoła podstawowa, klasy 7-8)
- “Po dwóch stronach muru getta”

Spacerów miejskie:

- “Żydowskie miejsca w Warszawie” (również szkoła podstawowa, klasy 7-8)
- “Śladami bohaterów *Zdążyć przed panem Bogiem*”
- “Biografia getta” (również szkoła podstawowa, klasy 7-8)

Na trasie spacerów znajdują się wzniesienia oraz schody.

Oprowadzania po wystawie stałej i czasowej:

- “Podróż przez POLIN” (również szkoła podstawowa, klasy 7-8)
- “Trudny wiek dwudziesty” (również szkoła podstawowa, klasy 7-8)
- “Miasteczko Opatów” (tylko do końca wystawy czasowej, 16 grudnia 2024, (również szkoła podstawowa, klasy 7-8)
- “Swoi i obcy. Rozbrajamy stereotypy”

ŻONKILE

Dodatkowo POLIN zorganizowało akcję społeczno-edukacyjną “Żonkile”, w której mogły wziąć udział szkoły i biblioteki w całej Polsce. Muzeum przesyłało przygotowane materiały edukacyjne: **filmy, opowiadania, scenariusze lekcji.**

NAUCZYCIELE mogą **pobrać ze strony internetowej POLIN** liczne pomoce naukowe - m.in. materiały wideo i linki do innych stron internetowych edukujących w zakresie kultury i tradycji żydowskiej:

<https://www.polin.pl/pl/program-edukacyjny-nauczyciele/baza-materialow-edukacyjnych>

Szczególnie wrażenie robi **baza materiałów do odsłuchania:**

<https://www.polin.pl/pl/do-odsluchania-archiwum-dyskusji-i-wykladow>

DOROŚLI. Oferta edukacyjna dla dorosłych ogranicza się do wzięcia udziału w cyfrowych webinarach “Wszystkie odcienie historii” organizowanych w latach 2021-2022 oraz w seminariach i konferencjach stacjonarnych (2016 rok).

SENIORZY. Nowością w ofercie edukacyjnej jest Akademia Senioralna POLIN dla osób w wieku 60+ w ramach której uczestnicy zwiedzają wystawę, następnie dzielą się wrażeniami przy herbacie i wypiekach.

Oprócz tego POLIN współpracuje z Uniwersytetem Trzeciego Wieku, Ośrodkami Pomocy Społecznej, seniorami z chorobami otępiennymi.

OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

Warsztaty edukacyjne:

- “Co słyhać na żydowskiej ulicy?”
- “Sabat szalom - czym pachnie szabat?” - warsztaty z immersyjnym zapachem ziół i przypraw wykorzystywanych w żydowskiej kuchni
- “Pod dachem synagogi”
- “Mazal Tow. Żydowski ślub krok po kroku”
- “Cześć, tu muzeum POLIN”

INNE PRZESTRZENIE:

1. Przestrzeń wystaw czasowych.
2. Centrum Edukacyjne (opisane wyżej).
3. Miejsce edukacji rodzinnej "U króla Maciusia".
4. Restauracja.
5. Sklep muzealny.
6. Audytorium - tutaj odbywają się m.in. spektakle teatralne.
7. Centrum Konferencyjne: <https://www.polin.pl/pl/centrum-konferencyjne>.

DOSTĘPNOŚĆ:

- Każda część wystawy rozpoczynała się broszurą z tyflografikami oraz opisami obiektów w alfabecie Braille'a (wskazane wyżej).
- Nie każdy obszar wystawy stałej był możliwy do zobaczenia przez osoby z niepełnosprawnościami ruchowymi.
- Każdy materiał wideo miał napisy / audiodeskrypcję.

Audiodeskrypcje są możliwe do odsłuchania na stronie internetowej Muzeum:

<https://www.polin.pl/pl/podstrona/audiodeskrypcje>

Filmy z tłumaczeniem na Polski Język Migowy (PJM) są czasowo niedostępne:

<https://www.polin.pl/pl/zaplanuj-wizyte-muzeum-dostepne/filmy-z-tlumaczeniami-na-pjm-i-napismi>

Dostępność architektoniczna opisana na stronie internetowej

(<https://www.polin.pl/pl/deklaracja-dostepnosci>):

Nawierzchnia wokół budynku wykonana jest z kamiennej kostki, która może sprawiać trudność w dojściu do budynku osobom poruszającym się na wózkach oraz za pomocą kul i balkoników. Przy wejściu głównym od strony ulicy Zamenhofa zamontowany jest sygnalizator dźwiękowy umożliwiający samodzielne wejście do budynku i otwarcie szerokiego i dostępnego wejścia. Po wejściu do budynku należy pokonać pochylnię o długości 18 metrów i nachyleniu 8 stopni. Pochylnia nie jest wyposażona w poręcze, nie ma spocznika. Asystę w pokonaniu przejścia mogą zapewnić pracownicy budynku. W budynku znajduje się stanowisko kontroli zwiedzających, przez jedną z bramek może przejechać osoba na wózku.

W budynku wszystkie przestrzenie dostępne są dla osób poruszających się na wózkach: korytarze są odpowiedniej szerokości, windy prowadzą do wszystkich pięter. Informacja kierunkowa jest kontrastowa, oznaczenia pięter są kontrastowe, wypukłe i w alfabecie Braille'a.

W budynku zainstalowane są stacjonarne pętle indukcyjne: w kasie nr 1, sali dydaktycznej nr 2 na poziomie 1, sali konferencyjnej A na poziomie 1, w Audytorium i Miejscu edukacji rodzinnej "U króla Maciusia". Są również naszyjne pętle indukcyjne, które są wykorzystywane podczas oprowadzania z przewodnikiem.

Na parkingu od strony ulicy Anielewicza wyznaczone są 2 miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami. Aby skorzystać z miejsca parkingowego, należy podjechać samochodem do szlabanu, wezwać ochronę przyciskiem lub poczekać na pracownika ochrony, który sprawdzi, czy osoba posiada uprawnienia do parkowania na miejscu dla osób z niepełnosprawnościami.

Do budynku i wszystkich jego pomieszczeń można wejść z psem asystującym i psem przewodnikiem.

Oferujemy pomoc kasjera posługującego się polskim językiem migowym. Pracownik jest dostępny w kasach muzeum w środy w godz. 10:30-16:00.

STRONA INTERNETOWA

Strona internetowa została wykonana w przystępny i czytelny sposób. Jest intuicyjna dla użytkownika. Trudności nie przysparza zapoznanie się z ofertą edukacyjną oraz znalezienie odpowiednich adresów mailowych / danych kontaktowych.

Strona internetowa jest dostępna w języku polskim i angielskim. Dodatkowo ma informacje dla osób głuchych i słabosłyszących. Informacje o dostępności są bardzo transparentne.

Użytkownicy rzadko zostają przerzuceni na podstrony otwierające się w innych oknach przeglądarki.

Niestety, niektóre opcje nie działają jak np. materiały wideo w PJM.